

13.25, antradienis, gegužės 15

Pareigūnė Loreinė Koner sėdėjo raudonu vinilu išmuštoje kabinoje „Martos“ užkandinėje, knebinėjo tuno salotas ir klausėsi Frenko ir Dago apkalbų, kai pasigirdo pirmasis skambutis. Nugyvenusi trisdešimt vienerius metus, ėmė pastebėti, kad svarai taip stebuklingai nebetirpsta, kaip būnant dvidešimt vienerių... ką čia kalbėti, net dvidešimt septynerių. Ji vis dar gebėjo nubėgti mylią per šešias minutes ir įsisprauti į aštuntą dydį, bet trisdešimt vieneri iš pagrindų skyrėsi nuo trisdešimties. Užtrukdavo ilgiau šukuodamasi ilgus kaštoninius plaukus slaptiems žvilgsniams pritraukti. Ir priešpiečiams penkis kartus per savaitę rinkdavosi tuno salotas vietoje mėsainių su sūriu.

Tądien Reinės partneris buvo dvidešimt dvejų metų savanoris policijos pareigūnas Čarlzas Kaningemas, dar vadinamas Čakiu. Oregono valstijoje mažyčiame Beikersvilio policijos departamente vietiniu žargonu pravardžiuojamas „geltonsnapiu“, Čakis dar nespėjo pasimokyti devynis mėnesius trunkančiuose kursuose. O tai reiškė, kad jam buvo leista žiūrėti, bet draudžiama liesti. Visus įgaliojimus jis įgysiąs tuomet, kai baigs privalomus akademijos kursus ir gaus diplomą. Tuo tarpu patirtį jis įgysiąs patruliuodamas ir rašydamas raportus. Jam taip pat buvo leidžiama dėvėti standartinę rusvą uniformą ir nešiotis ginklą. Čakis buvo ganėtinai laimingas vaikas.

Prieš pasigirstant skambučiui, jis stovėjo prie baro, stengdamasis užburti ilgakoję šviesiaplaukę padavėją vardu Sindė. Buvo išpūtęs krūtinę, atstatęs per kelį sulenktą koją, plaštaka lengvai įsiremęs į alkūnės linkį. O Sindė vargo vienu metu dalindama firminio „Martos“ mėlynių pyrago gabaliukus iškart šešiams ūkininkams. Vienas tulžingas senis paliepė geltonsnapiui trauktis iš kelio. Čakis įtemptai šypsojosi.

Kitoje kabinoje Reinei už nugaros išėję į pensiją pienininkai Dagas Atkensas ir Frenkas Vinslou pradėjo eiti lažybų.

— Dešimt dolerių už tai, kad ji pasiduos, — paskelbė Dagas, mesdamas suglamžytą banknotą ant rausvo plastikinio stalviršio.

— Dvidešimt dolerių už tai, kad ji šliūkštelės stiklinę vandens tam Romeo į veidą, — atkirto Frenkas, siekdamas piniginės. — Esu tikras, kad Sindė verčiau rinksis dosnius arbatpinigius, nei Klarko Geiblo širdį.

Reinė, pastūmusi salotas, atsisuko į tuodu vyrus. Popietė slinko nykiai ir, neturėdama ką daugiau veikti, ji tarė:

— Aš verčiau rinkčiausi pastarąją.

— O, sveika, Reine, — Frenkas ir Dagas, penkiasdešimtmečiai draugai, nusišypsojo it vienas.

Frenko akys ryškiau mėlynavo saulės nuskrudintame veide, bet užtat Dago plaukai buvo vešlesni. Abu vyriškiai vilkėjo raudonais languotais marškiniais su perlinėmis kniedėmis — tai buvo jų popietinė laisvalaikio uniforma. Žiemomis ant marškinių jie užsivilkdavo rudas zomšines striukes ir užsidėdavo kreminės spalvos kaubojiškas skrybėles. Reinė kartą apkaltino, kad juodu abu mėgdžioja vyruką iš „Marlboro“ reklamos. Būdami garbaus amžiaus, jie priėmė pastabą kaip komplimentą.

— Lėtai slenka diena, a? — paklausė Dagas.

— Visas mėnuo slenka lėtai. Jau gegužė. Saulė šviečia. Visi pernelyg velniškai laimingi, kad imtų smurtauti.

— A, jokių sodrių buitinių scenų?

— Net jokių susižodžiavimų dėl šunų „dovanėlių“, pakiltų kaimyno kieme. Jeigu toks geras oras užsitęs, liksiu be darbo.

— Tokia graži moteris ir neturėtų dirbti, — pastebėjo Frenkas. — Jai reikėtų vyro.

— Tikrai? O ką aš veikčiau po trisdešimties sekundžių?

Frenkas su Dagu sukriženo; Reinė jiems mirktelėjo. Jai patiko Frenkas su Dagu. Kiek prisimena, kiekvieną antradienį jiedu lygiai pirmą valandą dienos sėsdavosi už to paties staliuko jų restoranelyje. Čia ateidavo valgyti ypatingojo „Martos“ antradienio netikro zuikio. Labai jį mėgo.

Dabar Reinė ėmė dešimt dolerių į lažybų banką Čakio naudai. Ji jau buvo mačiusi jaunojo donžuano veiklą ir žinijo, kaip jo skruostų duobutės žavi Beikersvilio paneles.

— Na, tai ką manai apie naująją savanorį? — paklausė Dagas, kryptelėdamas galva baro link.

— O ką čia manyti? Baudos kvitams išrašyti ypatingų smegenų nereikia.

— Girdėjau, kad praeitą savaitę judu netikėtai susirėmėte su vokiečių aviganiu, — pratarė Frenkas.

Reinė nusiviepe.

— Pasiutligė. Ir pasiutiškai puikus gyvūnas.

— Ar jis tikrai puolė mūsiškį Romeo?

— Visais devyniasdešimčia svarų.

— Girdėjome, kad Čakis vos nepridėjo į kelnes.

— Nemanau, kad Čakiui patinka šunys.

— Voltas pasakojo, kad tu nudėjai aviganį. Švariu šūviu į galvą.

— Todėl man ir moka didelius pinigus... kad ramčiau girtuoklius ir šaudyčiau į naminius gyvulėlius.

— Liaukis, Reine. Voltas sakė, kad šovei kietai. Tie šunys juda *labai greitai*. Čakis liko tau skolingas?

Reinė nužvelgė naująką prie baro, vis dar pasipūtusį lyg gaidys. Paskui pasakė:

— Manau, dabar Čakis nuo manęs *prikraus į kelnes*.

Frenkas su Dagu vėl susijuokė. Tuomet Frenkas pasilenkė arčiau ir blykstelėjo savo mėlynosiomis akimis, tarsi iš anksto mėgaudamasis tikru gandu.

— Šepui, matyt, patinka turėti daugiau pagalbininkų, — pratarė jis reikšmingai.

Reinė pajuto masalą, bet nepasidavė.

— Visiems šerifams patinka gauti už dyką dirbančių žmonių, — pasakė ji abejingai.

Ir tai buvo tiesa. Kuklus Beikersvilio biudžetas leido laikyti vieną šerifo ir du pareigūnų — Reinės bei Luko Heiso — etatus. Kiti šeši patruliai buvo renkami iš savanorių. Jie ne tik be atlygio aukojo savo laiką, bet privalėjo susimokėti už kursus, uniformas, neperšaunamas liemenes ir ginklus. Daugybė mažų miestelių naudojosi šia sistema. Juk pagaliau policija dažniausiai būdavo kviečiama iškilus buitiniams kivirčams ir barniams dėl nuosavybės. Nieko, ko keli padorūs žmonės, turintys smegeninėje bent šiek tiek košės, negalėtų suvaldyti.

— Girdėjau, kad Šepas mažina darbo apimtį, — toliau varė Dagas.

— Nesečiau dinamikos.

— Liaukis, Reine. Visi žino, kad tarp šerifo ir Sendės retkarčiais būna nesutarimų. Ar jis bent stengiasi užglaistyti nelygumus? Pratinasi prie minties, kad jo žmona dirba?

— Aš tik fiksuoju buitinius ginčus, Frenkai. Nešnipinėju mokesčių mokėtojų.

— Oi, tik pamėtėk mums kokią nors užuominą. Žinok, iškart iš čia einame į kirpyklą. O Voltas nemokamai nukerpa plaukus, jeigu jam atneši šviežių gandų.

Reinė pavartė akis.

— Voltas jau ir taip žino daugiau už mane. Į ką, manai, mes kreipiamės informacijos?

— Voltas išties žino viską, — suniurzgėjo Frenkas. — Galbūt mums reikėtų patiems atidaryti kirpyklą. Po velnių, juk plaukus nukirpti gali bet kuris šmikis.

Reinė dirstelėjo į dviejų senukų rankas nuo sunkaus ilgamečio darbo išklaipytais pirštais ir sutinusias nuo artrito.

— Būčiau pirmoji jūsų klientė, — pareiškė ji drąsiai.

— Žiūrėk, Dagai. Mes net ir pupyčių prisiviliotume.

Dagai tai padarė įspūdi. Jis išsyk ėmėsi postringauti apie smulkmenas, ir Reinė suprato, kad reikia baigti pasirodymą. Su atsisveikinimo šypsenele lūpose ji nususuko nuo kaimynų ir žvilgtelėjo į laikrodį — 1.30 popiet. Niekas neskambina, nuo ryto neliko nesurašytų raportų. Laikas slenka neįprastai lėtai jau ir taip sulėtėjusiam miestelio gyvenime. Ji dirstelėjo į Čakį, kuriam, matyti, nuo šypsenos surakino žandikaulius.

— Vyniok meškeres, geltonsnapi, — sumurmėjo nekantriai barbendama pirštais.

Skirtingai nei Čarlzas Kaningemas, Reinė niekuomet neketino tapti policininke. Pirmoji mintis, šovusi jai į galvą po Beikersvilio gimnazijos baigimo, buvo kuo greičiau dingti iš šito pienininkystės rojaus. Aštuoniolika metų ją kamavo uždarų patalpų baimė, o be to, nebeliko šeimos, grandinėmis kaustančios ją prie šių vietų. Jai tereikėjo laisvės. Daugiau jokių šmėklų iš praeities, arba bent ji taip tikėjosi.

Tuomet Reinė sėdo į pirmą autobusą, vykstantį į Portlandą, kur buvo įstojusi į valstybinį universitetą studijuoti psichologijos. Jai patiko paskaitos. Jai patiko jaunas miestas, verdantis kulinarijos mokyklomis, menų institutais ir „alternatyviu gyvenimo stiliumi“. Ji įsipainiojo į svaiginantį romaną su trisdešimt ketverių metų apygardos prokuroro pavaduotoju, važinėjančiu „Porsche“ automobiliu.

Naktys, praleistos galingame automobilyje nuleistais langais. Skriejant Skailaino bulvaru iki galo išmynus greičio pedalą, ties posūkiiais cypiant padangoms, vėjui plaikstant ilgus Reinės plaukus. Kylant aukštyn, aukštyn, minant stipriau, stipriau... Ieškant... kažin ko.

Tuomet, kai pagaliau jie pasiekdavo viršukalnę, o apačioje lyg žvaigždžių patiesalas driekdavosi miestas, abu aršiai plėsdavo nuo savęs drabužius ir pašėlusiai dulkindavosi ant atloštų sėdynių, kojas remdami į greičio pavara.

Vėliau Houvis parveždavo Reinę namo, kur ji vienumoje atsikimšdavo alaus skardinę, nors kaip niekas kitas žinojo negalinti juo mėgautis.

Reinė vėl žvilgtelėjo į laikrodį.

— Nagi, Čaki, pasiskubink. Juk Sindė niekur nedings.

Radijo stotelė prie Reinės diržo traškėdama atgijo. Pagaliau, pagalvojo ji nuoširdžiai pradžiugusi, prasidėjo bent jau koks nors veiksmas.

— Vienas penki, vienas penki. Kviečiu vienas penki.

Šiek tiek pasislinkusi kabinoje, Reinė atsiliepė:

— Vienas penki, klausau jūsų.

— Mums pranešė apie įvykį aštuonmetėje mokykloje. Palauk... neatsijunk.

Reinė susiraukė. Tolumoje girdėjosi triukšmas, tarsi dispečerė laikytų aukštai iškėlusį savo radijo siųstuvą arba šalia jo būtų suskambęs telefonas. Pasigirdo statinis traškesys ir šauksmai. Paskui nuaidėjo tolimi bet aiškūs pokštelėjimai. Šūviai.

Kas per velniava?

Reinė nužingsniavo prie Čako, priversdama jį atsigręžti kaip tik tuo metu, kai vėl prabilo dispečerė. Pirmą kartą per aštuonerius metus Lindos Eims balsas skambėjo lyg išsivadėjęs:

— Visiems padaliniams, visiems padaliniams. Praneši-

mas apie susišaudymą Beikersvilio aštuonmetėje. Pranešama apie pralietą kraują... kraujas koridoriuose. Kvietimas šeši nulis... šeši nulis. Voltai, atsiųsk tą prakeiktą greitąją! Aš užsiimu trečią kanalą. Manau, šaudė mokiniai. O, Dieve, turime šaudymą mokykloje!

Reinė ištempė Čaką iš restoranėlio. Vaikinas buvo nubalęs ir priblokštas. Pati ji laukė randantis kokį nors jausmą, bet juto tik tuštumą. Ausyse šiek tiek ėmė užti. Sėsdamasi į senutėlį policijos sedaną, nekreipė į tai dėmesio. Prisiseğusi diržą, siekė įjungti sirenos.

— Nesuprantu, — sumurmėjo Čakis. — Šaudymas mokykloje? Niekas mokyklose nešaudo.

— Laikyk radiją įjungtą ties trečiuoju kanalu. Per jį eis visa informacija.

Įjungusi pavarą, Reinė nuvažiavo nuo kelkraščio. Jiedu buvo Pagrindinėje gatvėje, per geras penkiolika minučių kelio nuo Beikersvilio aštuonmetės, ir Reinė žinojo, kad per tas penkiolika minučių daug kas gali įvykti.

— Mokykloje niekas negali šaudyti, — vapaliojo Čakis. — Po velnių, juk čia nėra gaujų ar narkomanų, ar... išvis jokių *žmogžudžių*. Dispečerė kažką supainiojo.

— Aha, — tyliai pratarė Reinė, nors ausyse užimas vis stiprėjo.

Jau daugybę metų nebuvo jo girdėjusi. Praėjo daug laiko nuo tada, kai išgirdo šį užimą. Daugybė metų nuo to karto, kai būdama maža mergaitė ėjo iš mokyklos namo ir jau ant pirmojo laiptelio prie namų durų suprato, pasigirdus zvimbimui ausyse, kad motina vėl girta ir kad šįkart bus labai blogai.

Dabar tu policininkė, Reine. Dabar jau valdai padėtį.

Staiga ji pajuto karštligiškai norinti rankose laikyti alaus butelį.

Radijo stotelė vėl sutraškėjo. Pravažiavus pirmąjį Pa-grindinės gatvės šviesoforą, pasigirdo šerifo Šepo O'Graidžio balsas:

— Vienas penki, vienas penki, kur esate?

— Už dvylikos minučių, — atsiliepė Reinė, staigiai suk-dama aplink vieną ne vietoje stovintį automobilį ir vos išsi-lenkdama kito.

— Vienas penki, persijunkite į ketvirtą kanalą.

Reinė dirstelėjo į Čakį. Naujokas nustatė privatų kanalą. Jame vėl nuaidėjo Šepo balsas. Jau nebe toks ramus:

— Reine, teks paspausti.

— Mes prie „Martos“ restorano. Važiuoju kiek galėdama greičiau. Tu?

— Už šešių minučių. Vėlniškai per toli. Linda sušaukė visus pareigūnus, bet daugumai teks lėkti namo neperšau-namų liemenių ir ginklų. Artimiausias apygardos policinin-kas greičiausiai bent už dvidešimties minučių kelio, o vals-tijos — net už pusvalandžio ar keturiasdešimties. Jeigu tai tikrai rimtas įvykis... — jo balsas užlūžo, paskui vėl netrukus pasigirdo: — Reine, tau teks būti pagrindine.

— Negaliu būti pagrindinė. Neturiu patirties.

Ji dirstelėjo į Čakį, kuris atrodė panašiai sutrikęs. Pa-grindiniu įvykio tyrėju visuomet būna šerifas. Tokia tad jų procedūra.

— Turi patirties daugiau, nei bet kas kitas, — pasakė šerifas.

— Mano motina nesiskaito...

— Reine, nežinau, kas išties vyksta toje mokykloje, bet jei ten šaudoma... Ten mano vaikai, Reine. Negali norėti, kad apie juos negalvočiau.

Reinė nutilo. Aštuonerius metus pradirbusi kartu su še-rifu, pažinojo jo vaikus lyg mylimiausią sūnėną su dukterė-

čia. Aštuonmetė Bekė buvo pamišusi dėl žirgų. Trylikametis Denis mėgdavo leisti popietes mažytėje policijos nuovadoje. Kartą Reinė berniukui padovanojo plastikinę šerifo pavaduotojo žvaigždę. Jis nešiojo ją prisisegęs beveik pusmetį ir reikalavo būti sodinamas šalia Reinės, kai ji ateidavo pas juos vakarienės. Vaikai buvo puikūs. Du puikūs vaikai pastate kartu su kitais dviem šimtais penkiasdešimčia puikių vaikų. Nė vienam jų ne daugiau kaip keturiolika...

Tik ne Beikersvilyje. Čakis teisus: tokių dalykų nenutinka Beikersvilyje.

Reinė ramiai pratarė:

— Būsiu pagrindinė.

— Ačiū, Reine. Žinojau, kad galiu tavimi pasikliauti.

Radijo stotelė trakstelėjusi nutilo. Pravažiavusi pro dar vieną raudoną šviesoforo signalą, ji spustelėjo stabdį. Laimė, šalutine gatve riedantis transportas išsyk sulėtino greitį. Reinė suvokė žvelgianti į susirūpinusius vairuotojų veidus. Policijos sirena Pagrindinėje gatvėje? Čia niekuomet nebūna policijos sirenų. Jiems dar teks važiuoti geras dešimt minučių, ir ji išties bijojo, kad juda per lėtai... kad atvyks per vėlai...

Du šimtai penkiasdešimt vaikučių...

— Junk trečią kanalą, — paliepė ji Čakiui. — Sulaikyk medikus.

— Bet pranešė apie kraują...

— Medikus privalu sulaikyti, kol nusikaltimo vieta nebus apsupta, tokia procedūra.

Čakas padarė kaip lieptas.

— Susisiek su dispečere. Paprašyk kiek įmanoma daugiau pagalbos. Esu tikra, kad valstijos ir apygardos vaikinai jau bus girdėję, ir aš nenoriu painiavos... priimsime visą įmanomą pagalbą.

Ji nutilo, mintimis grįždama į aštuonerių metų praeitį, kai sėdėjo tvankioje klasėje Seileme, Oregono valstijoje, vie-

nintelė mergina tarp trisdešimties vyrų. Pilna mobilizacija. Procedūra, atliekama galimai įvykus didelio masto nusikaltimui. Tuomet atrodė keista mokyti tokių dalykų.

— Liepk vietinėms ligoninėms būti pasirengusioms, — sumurmėjo ji. — Paprašyk medikų paruošti kraujo banką, jeigu prireiktų didesnių kiekių. Linda turėtų paprašyti greitojo reagavimo būrio paramos. Oi, ir dar liepk Nusikaltimo vietos padaliniui būti pasirengusiam. Dėl viso pikto.

Dar nespėjus Čakiui prasižioti, iš radijo stotelės pasigirdo dispečerės balsas. Linda kone šaukė:

— Pranešama apie vis dar vykstantį šaudymą. Jokios informacijos apie šaulį. Jokios informacijos apie aukas. Turime žinių apie kažkokį juodai apsirengusį vyrą. Šaulys vis dar galbūt yra įvykio vietoje. Elkitės atsargiai. Prašau, prašau, elkitės labai atsargiai.

— Vyras? — kimiai sušvokštė Čakis. — Maniau, kad mokins. Juk visada tokiais atvejais šaudo mokins.

Pagaliau Reinė išvažiavo į užmiesčio greitkelį ir spustelėjo greičio pedalą iki aštuoniasdešimties mylių per valandą. Dabar jau nebe toli. Liko tik kokios septynios minutės. Pargriebęs radijo stotelę, Čakis susakė nurodymus.

Iki galo nesusivokdama, Reinė mąstė apie kitas bendruomenes ir mokyklas. Net Springfildas Oregone jai atrodė tolimas. Tai buvo didmiestis, ir visi žino, kad didmiesčiuose yra savų problemų. Todėl žmonės ir keliasi į Beikersvilį. Čia niekuomet nenutinka jokių baisybių.

Bet juk tu žinotai, kaip būna, Reine? Kaip niekas kitas žinotai.

Čakis baigė kalbėti į radijo stotelę. Dabar tyliai krutino lūpas melddamasis. Reinė nusuko akis.

— Jau važiuoju, — pasakė ji vaikams, kuriuos aiškiai įsivaizdavo. — Lekiu kaip galėdama greičiau.